Τίτλος Μαθήματος	Κινητικές Διαταραχές: Εγκεφαλική Παράλυση και Δυσπραξία				
Κωδικός Μαθήματος	EDUC-628DG				
Τύπος μαθήματος	Επιλογής				
Επίπεδο	2ος Κύκλος				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	Χειμερινό/Εαρινό				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ Κυριάκος Δημητρίου & Δρ Αργυρώ Φελλά				
ECTS	10	**Διαλέξεις / εβδομάδα**	1/ Εβδομάδα	**Εργαστήρια / εβδομάδα**	N/A
Στόχοι Μαθήματος	Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να: • Γνωρίσει τη φύση, τους τύπους και το βαθμό (σοβαρά, μέτρια και ήπια) των κινητικών διαταραχών (ορθοπαιδικών και νευρολογικών) σε συνάρτηση με τα μέρη του σώματος τα οποία επηρεάζονται από παρόμοιες διαταραχές και δημιουργούν κινητικά προβλήματα όπως τετραπληγία, παραπληγία, ημιπληγία, διπληγία, μονοπληγία, τριπληγία και διπλή ημιπληγία. • Γνωρίσει και να εξοικειωθεί με τον όρο και τους τύπους εγκεφαλικής παράλυσης (cerebral palsy) που συνιστά μια από τις πλέον κοινές κινητικές διαταραχές παιδιών σχολικής ηλικίας συναρτώμενες με την κινητικότητα και τη θέση του σώματος. • Γνωρίσει συγκεκριμένα τύπους εγκεφαλικής παράλυσης όπως *υπερτονία* (κοινά επονομαζόμενη σπαστικότητα) ή *υποτονία* (χαμηλό επίπεδο κινητικής δραστηριότητας), *αθέτωση* (μη ελεγχόμενες και ακανόνιστες κινήσεις), *αταξία* (φτωχή αίσθηση ισορροπίας και χρήσης των χεριών), *δυσκαμψία* και *τρόμο* (tremor). • Γνωρίσει το κλινικό προφίλ των παιδιών με αναπτυξιακή διαταραχή συντονισμού (δυσπραξία) • Γνωρίσει ότι τα αίτια των κινητικών διαταραχών ποικίλουν και δεν είναι με σαφήνεια γνωστά που συνήθως συνδέονται με βλάβες, ατυχήματα ή ασθένειες που μπορεί να λαμβάνουν χώρα σε τρεις περιόδους ανάπτυξης του παιδιού δηλαδή στην προγεννητική, περιγεννητική και μεταγεννητική περίοδο της ζωής του.				

	• Γνωρίσει τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά παιδιών με κινητικές διαταραχές και θέματα ενδεχόμενης συννοσηρότητας. • Εξοικειωθεί με στρατηγικές αντιμετώπισης παιδιών με κινητικές διαταραχές στο συνηθισμένο σχολείο και με σαφή αναφορά στην αρχή της συμπεριληπτικής ή ολικής εκπαίδευσης. • Κατανοήσει τη χρησιμότητα της νέας τεχνολογίας για μια αποτελεσματικότερη διδακτική παρέμβαση σε παρόμοιες περιπτώσεις.		
Μαθησιακά Αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: 1. Καταστούν ικανοί, να κατανοούν και να αναγνωρίζουν τους διάφορους τύπους κινητικών διαταραχών και τις επιδράσεις που μπορεί αυτές να έχουν στη συμπεριφορά και την ανάπτυξη του παιδιού. 2. Προσδίδουν ιδιαίτερη βαρύτητα στο κλινικό προφίλ παρόμοιων περιπτώσεων και ιδιαίτερα στα ψυχολογικά τους χαρακτηριστικά και θέματα ενδεχόμενης συννοσηρότητας. 3. Ενθαρρύνουν τη φοίτηση παιδιού με παρόμοιες διαταραχές στο συνηθισμένο σχολείο στο οποίο θα διασφαλίζεται η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και προσαρμογή της στις ειδικές ανάγκες του. 4. Θεωρούν πρόκληση την ενασχόλησή του με περιπτώσεις παιδιών με κινητικές διαταραχές στο πλαίσιο εφαρμογής της αρχής της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. 5. Κάνουν χρήση της νέας τεχνολογίας για μια αποτελεσματικότερη διδακτική παρέμβαση στο συνηθισμένο σχολείο. 6. Καλλιεργούν ένα φιλικό κλίμα στο σχολικό περιβάλλον που θα διασφαλίζει την ψυχολογική στήριξη και την ισότιμη συμμετοχή των παιδιών με κινητικές διαταραχές στα σχολικά δρώμενα.		
Προαπαιτούμενα	Κανένα	**Συναπαιτούμενα**	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	• Τύποι και βαθμός κινητικών διαταραχών (τετραπληγία, παραπληγία, ημιπληγία, διπληγία, μονοπληγία, τριπληγία, διπλή ημιπληγία, μονοπληγία, τριπληγία και διπλή ημιπληγία). • Τύποι εγκεφαλικής παράλυσης {*υπερτονία* (κοινά επονομαζόμενη σπαστικότητα) ή *υποτονία* (χαμηλό επίπεδο κινητικής δραστηριότητας), *αθέτωση* (μη ελεγχόμενες και ακανόνιστες κινήσεις), *αταξία* (φτωχή αίσθηση ισορροπίας και χρήσης των χεριών), *δυσκαμψία* και *τρόμο* (tremor)}. • Αίτια κινητικών διαταραχών και κρίσιμοι περίοδοι ανάπτυξης του παιδιού (προγεννητική, περιγεννητική και μεταγεννητική). • Κλινικό προφίλ παιδιών με αναπτυξιακή διαταραχή συντονισμού (δυσπραξία). • Κλινικό προφίλ παιδιών με κινητικές διαταραχές με έμφαση στα ψυχολογικά τους χαρακτηριστικά.		

	• Περιπτώσεις συννοσηρότητας-συνύπαρξης κινητικών διαταραχών και άλλων διαταραχών. • Κινητικές διαταραχές του παιδιού και συναισθηματική- κοινωνική του προσαρμογή. • Φοίτηση παιδιών με κινητικές διαταραχές στο συνηθισμένο σχολείο και ο ρόλος του εκπαιδευτικού και των εμπλεκόμενων μερών στην αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της; αρχής της συμπεριληπτικής ή ολικής εκπαίδευσης.
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, ανάλυση μελέτης περίπτωσης, μελέτη εγχειριδίων, επιστημονικών άρθρων και σημειώσεων μαθήματος, ατομικές εργασίες.
Βιβλιογραφία	**Υποχρεωτική** Στασινός, Δ. (2020). *Η Ειδική Συμπεριληπτική Εκπαίδευση 2027. Η ελκυστική εκδίπλωσή της στο Νέο ψηφιακό σχολείο με ψηφιακούς πρωταθλητές* (Γ' έκδοση αναθεωρημένη). Εκδόσεις Παπαζήση. Bernard, D., Mayston, M., Paneth, N. & Rosenbloom, L. (2014). *Cerebral Palsy: Science and Clinical Practice*. Wiley. Barnett, L. A., & Hill, L. E. (2020). *Κινητική συμπεριφορά και αναπτυξιακή διαταραχή του κινητικού συντονισμού*. [Επιμέλεια Ελληνικής έκδοσης: Ε. Καταρτζή]. University Studio Press. Boon, M. (2010). *Understanding Dyspraxia: A Guide for Parents and Teachers*. Jessica Kingsley Publishers. Κουτσούκη, Δ., Ασωνίτου, Α., & Χαρίτου, Σ. (2022). Γνωστική και κινητική εξέλιξη – Αναπτυξιακές διαταραχές: θεωρία και πράξη. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Panteliades, C. P. (Ed.). (2018). *Cerebral Palsy: A Multidisciplinary Approach* (3rd. ed.). Springer. Scrutton, D., Damiano, D. & Mayston, M. (2009). *Αντιμετώπιση των κινητικών διαταραχών στα παιδιά με εγκεφαλική παράλυση* (2η εκδ.). [Επιμέλεια Ελληνικής έκδοσης: Κ. Δ. Κατσουλάκης). Εκδόσεις Παρισιανού. **Προτεινόμενη** Δημητρόπουλος, Α. (2004). *Πρακτική εφαρμογή προγραμμάτων ένταξης παιδιών με κινητικές αναπηρίε*ς. Στο Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (Επιμ.). Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις (τ. Β΄). Ελληνικά Γράμματα (σσ. 103-120).

Bernard, D., Mayston, M., Paneth, N. & Rosenbloom, L. (2015). *Cerebral Palsy: Science and Clinical Practice.* Wiley.

Blank, R., Barnett, A. L., Cairney, J., Green, D., Kirby, A., Polatajko, H., Rosenblum, S., Smits-Engelsman, B., Sugden, D., Wilson, P., & Vinçon, S. (2019). International clinical practice recommendations on the definition, diagnosis, assessment, intervention, and psychosocial aspects of developmental coordination disorder. *Developmental medicine and child neurology, 61*(3), 242–285.

Cacioppo, M., Bouvier, S., Bailly, R., Houx, L., Lempereur, M., Mensah-Gourmel, J., ... & ECHO Group. (2021). Emerging health challenges for children with physical disabilities and their parents during the COVID-19 pandemic: The ECHO French survey. *Annals of physical and rehabilitation medicine, 64*(3), 101429.

Chambers, J. (2019). *Physical Disability and Rehabilitation Sourcebook.* Infobase Publishing.

Dan, B., Rosenbloom, L., Paneth, N. & Mayston, M. (2014). *Cerebral Palsy: Science and Clinical Practice.* Mac Keith Press.

Demetriou, K. (2021). Intentions of children without disabilities to form friendship with peers with physical disability: a small-scale study. *Early Child Development and Care, 191*(13), 2141-2157.

Demetriou, K. (2022). Do you want to play with me? Acceptance and preference dilemmas in choosing playmates with physical disability. *Early Child Development and Care, 192*(6), 947-963.

DePoy, E., and S. F. Gibson. (2004). *Rethinking disability: Principles for professional and social change*. Brookes-Cole.

Dixon, G., & Addy, L. M. (2004). *Making inclusion work for children with dyspraxia: Practical strategies for teachers*. Routledge Falmer.

Giannoni, P. & Zerbino, L. (Eds.). (2022). *Cerebral Palsy: A Practical Guide for Rehabilitation Professionals*. Springer International Publishing.

Hodapp, R.M. (2005). *Αναπτυξιακές θεωρίες και αναπηρία. Νοητική υστέρηση, αισθητηριακές διαταραχές και κινητική αναπηρία*. (Επιμ. Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη, Ηλέκτρα Σπανδάρου). Ελληνικά Γράμματα.

Kalargyrou, V., Pettinico, W., & Chen, P. J. (2021). Attitudes toward people with physical disabilities: An examination of social context, discipline, disability type, and demographics. *Journal of Vocational Rehabilitation, 54*(2), 117-133.

	Lebrasseur, A., Fortin-Bédard, N., Lettre, J., Bussières, E. L., Best, K., Boucher, N., ... & Routhier, F. (2021). Impact of COVID-19 on people with physical disabilities: a rapid review. *Disability and health journal, 14*(1), 101014. Magill-Evans, J. & Darrah, J. (2011). Disabilities, Physical. *Encyclopedia of Adolescence*, 125-133. O'Dea, Á., Stanley, M., Coote, S., & Robinson, K. (2021). Children and young people's experiences of living with developmental coordination disorder/dyspraxia: A systematic review and meta-ethnography of qualitative research. *Plos one, 16*(3), e0245738. Panteliadis C. P. (2018). *Cerebral Palsy: A Multidisciplinary Approach.* Springer International Publishing. Rayegani, S. M. (2023). *Paraplegia - New Insights*. Intechopen Limited. Rosenbaum, P. & Rosenbloom, L. (2012). *Cerebral Palsy: From Diagnosis to Adult Life*. Mac Keith Press. Sugden, D. A., & Chambers, M. (2005). Children with developmental coordination disorder. Wiley. Waber, D. P., Boiselle, E. C., Yakut, A. D., Peek, C. P., Strand, K. E., & Bernstein, J. H. (2021). Developmental Dyspraxia in Children With Learning Disorders: Four-Year Experience in a Referred Sample. *Journal of Child Neurology, 36*(3), 210-221. Walker, E., Shaw, S. C., Price, J., Reed, M., & Anderson, J. (2018). Dyspraxia in clinical education: a review. *The Clinical Teacher, 15*(2), 98-103. Westwood, P. S. (2009). *What Teachers Need to Know about Students with Disabilities*. ACER Press.
Αξιολόγηση	Ατομική εργασία, τελική εξέταση, εβδομαδιαίες διαδραστικές δραστηριότητες
Γλώσσα	Ελληνική